

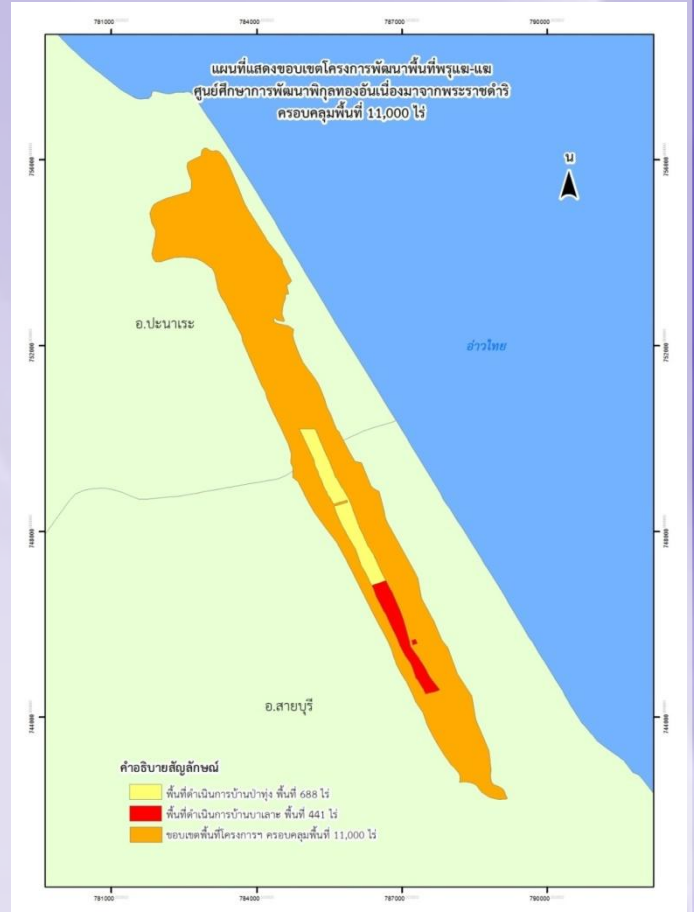
โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแฉะ-แฉะ

ตำบลบางเก่า และตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแฉะ - แฉะ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ เป็นโครงการที่พระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระราชดำริ ให้หน่วยงานชลประทานพิจารณา วางโครงการก่อสร้างชุดลอกคลองระบายน้ำและอาคารบังคับน้ำ เพื่อระบายน้ำท่วมขังออกจากพื้นที่ ป้องกันน้ำเค็มไม่ให้ไหลเข้าสู่พื้นที่ทำการเกษตร และเก็บกักน้ำจืดไว้ให้เกษตรกรใช้ทำการเพาะปลูกอุปโภค-บริโภคได้ตลอดทั้งปี ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบางเก่า ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี และ ตำบลพ้อมิ่ง ตำบลน้ำบ่อ อำเภอปะนาเระ จังหวัดปัตตานี ครอบคลุมพื้นที่ทั้งหมด ๑๑,๐๐๐ ไร่ โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้เข้าไปดำเนินการพัฒนาอาชีพในพื้นที่ ๒ หมู่บ้าน คือ

(๑) พื้นที่บ้านป่าทุ่ง ตั้งอยู่ที่หมู่ ๔ ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ครอบคลุมพื้นที่ ๖๘๘ ไร่

(๒) พื้นที่บ้านบาเลาะ ตั้งอยู่ที่หมู่ ๕ ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ครอบคลุมพื้นที่ ๔๔๑ ไร่

พื้นที่บ้านป่าท่ง

หมู่ที่ ๔ ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลทั่วไป

บ้านป่าท่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๔ ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ครอบคลุมพื้นที่ ๖๘๘ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๒๗๑ ไร่และพื้นที่พรุ พื้นที่ทิ้งร้าง แหล่งน้ำและชุมชน ๔๑๗ ไร่ มีประชากรทั้งหมด ๑๒๒ ครัวเรือน ๕๖๒ ราย นับถือศาสนาอิสลามทั้งหมด

พื้นที่บ้านป่าทุ้ง มีสภาพส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สันทรายมีสภาพเป็นดินทรายจัดและบางพื้นที่เป็นพื้นที่ลุ่มตื้น้ำท่วมขังเป็นดินพรุ คุณสมบัติเป็นดินเปรี้ยวจัด ซึ่งประกอบด้วยชุดดิน ๒ ชุดดิน คือ ชุดดินบ้านทอน (Bh) และ กลุ่มชุดดินที่ 14 (Ra)

ชุดดินบ้านทอน (Bh) ดินทรายหนาปานกลางถึงชั้นดานอินทรีย์ ดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ดินล่างตอนบนมีสีขาว ชั้นดินล่างถัดไประหว่างความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน มีสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงที่เป็นชั้นสะสมฮิวมัสและอะลูมิเนียมหรือมีเหล็กด้วย

กลุ่มชุดดินที่ 14 (Ra) เป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน เนื้อดินเป็นดินร่วนถึงดินร่วนเหนียวปนทรายแข็ง ดินบนมีสีดินเป็นสีดำ หรือสีเทาปนสีดำ ดินล่างเป็นสีเทา และมีจุดประสีเหลืองสีน้ำตาล และดินล่างในช่วงความลึกประมาณ 60-80 เซนติเมตร เป็นดินเลน สีเทาปนน้ำเงิน ที่มีสารประกอบของกำมะถันสูง เมื่อแห้งจะแปรสภาพให้กรดกำมะถัน ทำให้ดินเป็นกรดจัดมาก ดินในกลุ่มนี้ถ้าจะใช้ทำนาจำเป็นต้องมีวิธีการจัดการดินและจัดระบบชลประทานที่เหมาะสม

การประกอบอาชีพ

บ้านป่าหุง มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๑๒๒ ครัวเรือน ประชากรในหมู่บ้านที่มีการประกอบอาชีพ แบ่งเป็นอาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๔๗ ครัวเรือน (๓๘.๕๒%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๒๘.๖๙% เกษตรเชิงเดี่ยว ๙.๘๓% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๖๓ ครัวเรือน (๕๑.๖๓%) โดยมีการประกอบอาชีพนอกภาคการเกษตรมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรผสมผสาน เกษตรเชิงเดี่ยว ค้าขาย และอาชีพอื่นๆ

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๔๗	๓๘.๕๒
- เกษตรผสมผสาน	๓๕	๒๘.๖๙
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๑๒	๙.๘๓
๒. นอกภาคการเกษตร*	๖๓	๕๑.๖๓
- รับราชการ/ลูกจ้างของรัฐ	๒	๑.๖๔
- รับจ้างทั่วไป	๔๘	๓๙.๓๔
- ค้าขาย	๑๓	๑๐.๖๖
๓. อาชีพอื่นๆ**	๑๒	๙.๘๓

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๕๒.๙๖ %

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรบ้านป่าหุง (๑๒๒ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๖๗,๖๒๓ บาท /ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๔๗ ครัวเรือน (๓๘.๕๒%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ยจำนวน ๗๕ ครัวเรือน (๖๑.๔๘%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๘	๖.๕๕
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๑๖	๑๓.๑๑
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๒๓	๑๘.๘๖
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๔๔	๓๖.๐๗
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๓๑	๒๕.๔๐

สภาพเศรษฐกิจและสังคม

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๔๗ ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๓๕ ครัวเรือน (๗๔.๔๖%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๑๒ ครัวเรือน (๒๕.๕๔%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๔๗	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๓๕	๗๔.๔๖
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๑๒	๒๕.๕๔

ในปี ๒๕๖๓ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากรบ้านป่าหุง พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๑๖๓,๘๒๙ บาท /ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๒๒ ครัวเรือน (๔๖.๘๐%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๒๕ ครัวเรือน (๕๓.๑๙%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๓	๖.๓๘
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๖	๑๒.๗๖
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๓	๒๗.๖๕
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๑๐	๒๑.๒๘
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๑๕	๓๑.๙๒

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพในพื้นที่บ้านป่าหุง ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ จำนวน ๓ กลุ่ม ประกอบด้วย กลุ่มทำนาข้าว กลุ่มปลูกผัก และกลุ่มโรงสีข้าว

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. กลุ่มทำนาข้าว	๕๐	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. กลุ่มปลูกผัก	๓๐	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๓. กลุ่มโรงสีข้าว	๑๐	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บ้านป่าหุง มีพื้นที่ทั้งหมด ๖๘๘ ไร่ โดยแบ่งเป็น ๑) พื้นที่ใช้ประโยชน์ที่ดิน ได้แก่ นาข้าว ๑๒๖ ไร่ นาข้าว/ปลูกผักหมุนเวียน ๕๐ ไร่ และปาล์มน้ำมัน ๔๐ ไร่ ๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้ จำนวน ๓๗๙ ไร่ เช่นพื้นที่ทิ้งร้าง ๙ ไร่ พื้นที่พรุ ๓๗๐ ไร่ ๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์ จำนวน ๙๓ ไร่ เช่น แหล่งน้ำ ๕๕ ไร่ ชุมชน/สถานที่ราชการ ๓๘ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๒๑๖	๓๑.๔๐
- นาข้าว	๑๒๖	๑๘.๓๑
- นาข้าว/ปลูกผักหมุนเวียน	๕๐	๗.๒๗
- ปาล์มน้ำมัน	๔๐	๕.๘๒
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๓๗๙	๕๔.๙๔
- พื้นที่ทิ้งร้าง	๙	๑.๓๐
- พื้นที่พรุ	๓๗๐	๕๓.๗๘
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๙๓	๑๓.๕๒
- แหล่งน้ำ	๕๕	๗.๑๐
- ชุมชน/สถานที่ราชการ	๓๘	๕.๕๒

แผนที่แสดงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี ๒๕๖๗
โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแหม (บ้านป่าทุ่ง ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี)
พื้นที่ ๖๘๘ ไร่

คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์	เนื้อที่ (ไร่)
นาข้าว	๑๒๖
นาข้าว/ปลูกผักหมุนเวียน	๕๐
ป่าลมน้ำมัน	๔๐
พื้นที่ทิ้งร้าง	๙
พื้นที่พรุ	๓๗๐
แหล่งน้ำ	๕๕
ชุมชน/สถานที่ราชการ	๓๘
ขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ	

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรบ้านป่าทุ่ง ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๖๗ ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ดำเนินการปรับพื้นที่เพื่อการเพาะปลูก (ปรับปรุงแปลงนา ลักษณะที่ ๑) (ไถเตรียม ปั่นคันนา) เพื่อการปลูกข้าว จำนวน ๓๐๐ ไร่
- (๒) กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง เพื่อเป็นเส้นทางสัญจรและลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรระยะทาง ๖ กิโลเมตร
- (๓) การขุดลอกคู-คลองส่งน้ำ เพื่อระบายน้ำท่วมขังออกจากพื้นที่และกักเก็บน้ำจัดไว้ให้เกษตรกรใช้ทำการเพาะปลูกระยะทาง ๕.๖ กิโลเมตร
- (๔) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก
- (๕) กิจกรรมไถเตรียมพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าว

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- (๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการไถเตรียมพื้นที่นาร้างเพื่อการปลูกข้าว
- (๒) ส่งเสริมและสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ และหินปูนฝุ่น) เพื่อปรับสภาพความเป็นกรดของดิน
- (๓) ส่งเสริมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเน้นการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนและจำหน่าย
- (๔) ส่งเสริมการทำผลิตภัณฑ์กระจุต เพื่อพัฒนาทักษะการทำผลิตภัณฑ์จากกระจุตให้มีคุณภาพมากขึ้น
- (๕) ส่งเสริมและสาธิตการผลิตผลิตภัณฑ์ป้องกันยุงกัดจากพืชสมุนไพรไล่ยุงในท้องถิ่น และการควบคุมโรคที่นำโดยยุง
- (๖) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ
- (๗) ส่งเสริมและการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มทำนา กลุ่มปลูกผัก และกลุ่มโรงสีข้าว

๒.๒) การสนับสนุนองค์ความรู้

(๑) อบรม

(๑.๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการปรับปรุงดินเพื่อปลูกพืชผัก และการปรับปรุงดินเพื่อปลูกข้าว

(๑.๒) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการปรับปรุงดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่และไม้ผล

(๑.๓) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเลี้ยงสัตว์ปีก ไก่ไข่

(๑.๔) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเพาะเห็ดถุง เห็ดนางฟ้า

(๑.๕) อบรมเชิงปฏิบัติการหลักสูตร การปรับปรุงดินทรายจัดเพื่อปลูกผัก พืชไร่

(๒) สาธิตในพื้นที่

(๒.๑) สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด เพื่อปรับปรุงบำรุงดินก่อนการปลูกพืช

(๒.๒) สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

(๒.๓) สาธิตการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

(๒.๔) สาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตรและสะดวกรวดเร็ว

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแฉะ (บ้านป่าทุ่ง ตำบลบางเก่า อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี)

คำอธิบายสัญลักษณ์

- กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1 (ไถเตรียมพื้นที่ ปั่นคันนา) พื้นที่ 300 ไร่
- กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง ระยะทาง 6 กิโลเมตร
- กิจกรรมขุดระบายน้ำ ระยะทาง 5.6 กิโลเมตร
- พื้นที่ดำเนินการ 688 ไร่

พื้นที่บ้านบาละ

หมู่ที่ ๕ ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลทั่วไป

พื้นที่บ้านบาละ ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕ ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี ครอบคลุมพื้นที่ ๔๔๑ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ทำการเกษตร ๑๐๘ ไร่ และเป็นพื้นที่พรุ พื้นที่ทิ้งร้าง แหล่งน้ำ และชุมชน/สถานที่ราชการ ๓๓๓ ไร่ มีประชากรทั้งหมด ๑๘๘ ครครัวเรือน ๙๘๔ ราย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม

บ้านบาละ มีสภาพส่วนใหญ่เป็นพื้นที่สันทรายมีสภาพเป็นดินทรายจัดและบางพื้นที่เป็นพื้นที่ลุ่มตื้น้ำท่วมขังเป็นดินพรุ คุณสมบัติเป็นดินเปรี้ยวจัด ซึ่งประกอบด้วยชุดดิน ๒ ชุดดิน คือ กลุ่มชุดที่ ๔๒ ชุดดินบ้านทอน (Bh) และกลุ่มชุดดินที่ ๑๔

กลุ่มชุดที่ ๔๒ ชุดดินบ้านทอน (Bh) ดินทรายหนาปานกลางถึงชั้นดานอินทรีย์ ดินบนเป็นดินทรายหรือดินทรายปนดินร่วนสีเทาหรือสีน้ำตาลปนเทา ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดปานกลาง ดินล่างตอนบนมีสีขาว ชั้นดินล่างถัดไประหว่างความลึก ๕๐-๑๐๐ ซม. จากผิวดิน มีสีน้ำตาลเข้มหรือสีน้ำตาลปนแดงที่เป็นชั้นสะสมฮิวมัสและอะลูมิเนียมหรือมีเหล็กด้วย

กลุ่มชุดดินที่ 14 (Ra) เป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน เนื้อดินเป็นดินร่วนถึงดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดินเป็นสีดำ หรือสีเทาปนสีดำ ดินล่างเป็นสีเทา และมีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาล และดินล่างในช่วงความลึกประมาณ 60-80 เซนติเมตร เป็นดินเลน สีเทาปนน้ำเงิน ที่มีสารประกอบของกำมะถันสูง เมื่อแห้งจะแปรสภาพให้กรดกำมะถัน ทำให้ดินเป็นกรดจัดมาก ดินในกลุ่มนี้ถ้าจะใช้ทำนาจำเป็นต้องมีวิธีการจัดการดินและจัดระบบชลประทานที่เหมาะสม

แผนที่แสดงลักษณะชุดดิน
โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแฉะ (บ้านบะเลาะ ตำบลปะเสียว อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี)
เนื้อที่ ๔๔๑ ไร่

วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี
Sai Buri Industrial
And Community
Education College

คำอธิบายชุดดิน

สัญลักษณ์

- Bh ชุดดินบ้านทอน (Ban Thon series: Bh)
- Blm ชุดดินบางละมุง
- W พื้นที่น้ำ

ขอบเขตหมู่บ้าน

เนื้อที่ (ไร่)

- ๑๕๘
- ๒๔๑
- ๔๒

การประกอบอาชีพ

บ้านบาเลาะ มีครัวเรือนทั้งหมด ๑๘๘ ครัวเรือน ประชากรในพื้นที่มีการประกอบอาชีพแบ่งเป็น อาชีพภาคการเกษตร จำนวน ๓๕ ครัวเรือน (๑๘.๖๑%) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน ๑๐.๔๓% เกษตรเชิงเดี่ยว ๘.๗๘% และอาชีพนอกภาคการเกษตร จำนวน ๑๓๖ ครัวเรือน (๗๒.๓๕%) โดยมีการประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปมากที่สุด รองลงมาประกอบอาชีพข้าราชการ/พนักงานของรัฐ และอาชีพค้าขาย

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
๑. ภาคการเกษตร	๓๕	๑๘.๖๑
- เกษตรผสมผสาน	๒๓	๑๐.๔๓
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๑๒	๘.๗๘
๒. นอกภาคการเกษตร*	๑๓๖	๗๒.๓๕
- รับจ้างทั่วไป	๑๐๗	๕๖.๙๒
- ค้าขาย	๑๔	๗.๗๐
- ข้าราชการ/พนักงานของรัฐ	๑๕	๗.๗๘
๓. อาชีพอื่นๆ**	๑๗	๙.๓๔

* ผู้ที่ทำอาชีพนอกภาคเกษตรและทำเกษตรเป็นอาชีพเสริม ๕๐.๐๐%

** ผู้สูงอายุ/ไม่มีอาชีพ

รายได้ประชากร

จากการสำรวจข้อมูลรายได้เฉลี่ยประชากรพื้นที่บ้านบาเลาะ (๑๘๘ ครัวเรือน) ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า ประชากรมีรายได้เฉลี่ยเท่ากับ ๑๕๘,๗๗๖ บาท /ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๖๗ ครัวเรือน (๓๕.๖๓%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๑๐๕ ครัวเรือน (๕๕.๘๖%)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๕	๒.๗๔
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๓๐	๑๖.๔๙
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๑๖	๘.๘๐
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๑๖	๘.๘๐
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๐	๑๐๕	๕๕.๓๗

สภาพเศรษฐกิจและสังคม

จากการสำรวจข้อมูลรายได้ประชากรที่ประกอบอาชีพภาคการเกษตร (๓๕ ครัวเรือน) ซึ่งทำการเกษตรผสมผสาน จำนวน ๒๓ ครัวเรือน (๑๒.๒๓%) และเกษตรเชิงเดี่ยว จำนวน ๑๒ ครัวเรือน (๖.๓๘%)

อาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ภาคการเกษตร	๓๕	๑๐๐
- เกษตรผสมผสาน	๒๓	๑๒.๒๓
- เกษตรเชิงเดี่ยว	๑๒	๖.๓๘

ในปี ๒๕๖๗ ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้จำแนกรายได้ภาคการเกษตรของประชากรพื้นที่บ้านบาเลาะ พบว่า ประชากรมีรายได้จากภาคการเกษตรเฉลี่ยเท่ากับ ๑๗๘,๕๗๒ บาท/ครัวเรือน/ปี ซึ่งมีประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่ำกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๘ ครัวเรือน (๒๒.๘๕%) และมีรายได้เฉลี่ยสูงกว่าค่าเฉลี่ย จำนวน ๒๗ ครัวเรือน (๗๗.๑๔ %)

รายได้	ครัวเรือน	ร้อยละ
ต่ำกว่า ๕๐,๐๐๐	๑	๕.๕๕
๕๐,๐๐๑ - ๑๐๐,๐๐๐	๕	๑๓.๘๓
๑๐๐,๐๐๑ - ๑๕๐,๐๐๐	๒	๘.๓๓
๑๕๐,๐๐๑ - ๒๐๐,๐๐๐	๑	๒.๗๗
มากกว่า ๒๐๐,๐๐๑	๒๖	๗๒.๒๒

กลุ่มอาชีพ

จากการสำรวจข้อมูลกลุ่มอาชีพบ้านบาเลาะ ของศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ในปี ๒๕๖๓ พบว่า มีกลุ่มอาชีพ ๔ กลุ่ม ประกอบด้วย ศูนย์เรียนรู้กลุ่มทำการเกษตรผสมผสานผู้ใหญ่บ้าน กลุ่มปลูกผักเสี้ยน และกลุ่มแปรรูปมันสำปะหลังและมันเทศ

กลุ่ม	จำนวน (ราย)	รับผิดชอบโดย
๑. ศูนย์เรียนรู้กลุ่มทำการเกษตรผสมผสานผู้ใหญ่บ้าน	๑๑	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๒. กลุ่มปลูกผักเสี้ยน	๔๙	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๓. กลุ่มแปรรูปผักเสี้ยนดอง	๘	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ
๔. กลุ่มแปรรูปมันสำปะหลังและมันเทศ	๑๕	ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บ้านบาเลาะ มีพื้นที่ทั้งหมด ๔๔๑ ไร่ โดยแบ่งเป็น ๑) พื้นที่ใช้สอย จำนวน ๕๕ ไร่ เช่น ปลุกผักหมุนเวียน ๒๕ ไร่ นาข้าว ๑๕ ไร่ และนาข้าว/ปลุกผักหมุนเวียน ๙ ไร่ ๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้ จำนวน ๒๑๓ ไร่ เช่นพื้นที่ทิ้งร้าง ๗๔ ไร่ และพื้นที่พรุ ๑๓๙ ไร่ ๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์ จำนวน ๗๕ ไร่ เช่น แหล่งน้ำ ๘๘ ไร่ ชุมชน/สถานที่ราชการ ๒๙ ไร่

การใช้ประโยชน์ที่ดิน	พื้นที่ (ไร่)	ร้อยละ
๑) พื้นที่ใช้สอย	๘๔	๑๑.๐๑
- ปลุกผักหมุนเวียน	๒๕	๕.๖๑
- นาข้าว	๑๕	๓.๓๗
- นาข้าว/ปลุกผักหมุนเวียน	๙	๒.๗๒
- ปาล์มน้ำมัน	๑๔	๓.๑๔
- ยางพารา	๒๒	๔.๙๔
๒) พื้นที่ทิ้งร้าง/สามารถใช้ประโยชน์ได้	๒๕๓	๔๗.๓๖
- พื้นที่ทิ้งร้าง	๗๔	๑๖.๖๑
- พื้นที่พรุ	๑๗๙	๔๐.๒๒
๓) พื้นที่สาธารณประโยชน์	๑๐๓	๒๓.๓๔
- แหล่งน้ำ	๘๘	๑๙.๗๗
- ชุมชน/สถานที่ราชการ	๑๕	๓.๓๗

แผนที่แสดงลักษณะการใช้ประโยชน์ที่ดิน ปี ๒๕๖๗
 โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแฉะ (บ้านบาเลาะ ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี)
 พื้นที่ ๔๔๑ ไร่

วิทยาลัยการอาชีพสายบุรี
 Sai Buri Industrial
 And Community
 Education College

คำอธิบายสัญลักษณ์

สัญลักษณ์

- ปลูกผักหมวนเวียน
- นาข้าว
- นาข้าว/ปลูกผักหมวนเวียน
- ปาล์มน้ำมัน
- ยางพารา
- พื้นที่ทิ้งร้าง
- พื้นที่พรุ
- แหล่งน้ำ
- ชุมชน/สถานที่ราชการ
- ขอบเขตพื้นที่ดำเนินการ

เนื้อที่ (ไร่)

- ๒๕
- ๑๕
- ๙
- ๑๔
- ๒๒
- ๗๔
- ๑๗๙
- ๘๘
- ๑๕

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ได้สำรวจข้อมูลกิจกรรมการดำเนินงานที่เข้าไปส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่ให้แก่เกษตรกรบ้านบาเลาะ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖-๒๕๖๗ ทั้งการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน อาทิ การปรับปรุงแปลงนา การสนับสนุนปัจจัยการผลิต การสนับสนุนองค์ความรู้ด้านต่าง ๆ อาทิ การฝึกอบรมวิชาชีพ การสาธิตในพื้นที่ ตลอดจนการศึกษาเรียนรู้ดูงานในพื้นที่ที่ประสบผลสำเร็จ เพื่อให้เกษตรกรสามารถพัฒนาพื้นที่การเกษตรของตนเองและประกอบอาชีพการเกษตรอย่างยั่งยืนและพึ่งตนเองได้ โดยเกษตรกรได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนในกิจกรรมต่างๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพ จากศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ ดังนี้

๑) ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- (๑) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำ ดำเนินการปรับพื้นที่เพื่อการเพาะปลูก (ปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ ๑) (การปั้นคันนา) เพื่อการปลูกข้าว จำนวน ๑๖๕ ไร่
- (๒) กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียง เพื่อเป็นเส้นทางสัญจรและลำเลียงผลผลิตทางการเกษตรระยะทาง ๔.๔ กิโลเมตร
- (๓) การขุดลอกคู-คลองส่งน้ำ เพื่อระบายน้ำท่วมขังออกจากพื้นที่และกักเก็บน้ำจัดไว้ให้เกษตรกรใช้ทำการเพาะปลูกระยะทาง ๒.๔ กิโลเมตร
- (๔) การจัดระบบอนุรักษ์ดินและน้ำโดยการส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝก
- (๕) กิจกรรมไถเตรียมพื้นที่นาร้างเพื่อปลูกข้าว

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ

๒.๑) การสนับสนุนปัจจัยการผลิต

- (๑) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนวัสดุปรับปรุงดิน (ปุณขาว โดโลไมท์ และหินปูนฝุ่น) เพื่อใช้ปรับสภาพความเป็นกรดของดิน เพิ่มความอุดมสมบูรณ์แก่ดิน สำหรับใช้ในแปลงเกษตรปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล จำนวน ๕๐ ครัวเรือน
- (๒) ส่งเสริมการปลูกพืชผักพืชไร่และไม้ผลในพื้นที่ดินเปรี้ยวจัดเน้นการปลูกผักปลอดสารพิษเพื่อบริโภคภายในครัวเรือนและจำหน่าย จำนวน ๓๐ ครัวเรือน
- (๓) ส่งเสริมและสนับสนุนการไถเตรียมพื้นที่นาร้างเพื่อการปลูกข้าว จำนวน ๕๐ ครัวเรือน
- (๔) ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ จำนวน ๓ ครัวเรือน
- (๕) ส่งเสริมและจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ได้แก่ กลุ่มผักเสี้ยน กลุ่มปลูกผัก กลุ่มสตรีผลิตข้าวเกรียบจากมันสำปะหลัง จำนวน ๘ ครัวเรือน
- (๖) ส่งเสริมการปลูกไม้ผลผสมผสานในพื้นที่ดินทรายจัด และสนับสนุนกล้าไม้ผล อาทิ มะพร้าว เงาะ จำปอตะ สะตอและส้มโอทับทิมสยาม จำนวน ๖ ราย

การพัฒนาพื้นที่โดยศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิกุลทองฯ

๒) การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ (ต่อ)

(๒.๒) อบรม

(๑.๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการปรับปรุงดินเพื่อปลูกพืชผัก และการปรับปรุงดินเพื่อปลูกข้าว

(๑.๒) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการปรับปรุงดินทรายจัดเพื่อปลูกพืชผัก พืชไร่และไม้ผล

(๑.๓) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเลี้ยงสัตว์ปีก ไก่ไข่

(๑.๔) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเพาะเห็ดถุง เห็ดนางฟ้า

(๑.๕) โครงการพัฒนากระบวนการนำเสนอและประชาสัมพันธ์ของเกษตรกรศูนย์เรียนรู้และเกษตรกรตัวอย่าง

(๒.๓) การสาธิตในพื้นที่

(๒.๑) สาธิตการทำการใช้ปุ๋ยหมักและน้ำหมักชีวภาพ เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน

(๒.๒) สาธิตการใช้ปุ๋ยพืชสด เพื่อปรับปรุงบำรุงดิน ก่อนการปลูกพืชครั้งต่อไป

(๒.๓) สาธิตการเพาะเห็ดในถุงพลาสติก เพื่อเพิ่มรายได้ในครัวเรือน

(๒.๔) สาธิตการให้น้ำระบบท่อ เพื่อให้มีน้ำใช้ในแปลงเกษตรและสวน

(๒.๕) สาธิตการติดตั้งอุปกรณ์ระบบน้ำอัจฉริยะ (SONOFF Basic WIFI Switch)

แผนที่แสดงกิจกรรมการดำเนินงาน
โครงการพัฒนาพื้นที่พรุแม่แฉะ (บ้านบาเลาะ ตำบลปะเสยะวอ อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี)

คำอธิบายสัญลักษณ์

กิจกรรมปรับปรุงแปลงนาลักษณะที่ 1 (ไถเตรียมพื้นที่ ปั่นคั่นนา) พื้นที่ 165 ไร่

กิจกรรมก่อสร้างและซ่อมแซมเส้นทางลำเลียงระยะทาง 4.4 กิโลเมตร

กิจกรรมขุดคูระบายน้ำระยะทาง 2.4 กิโลเมตร

พื้นที่ดำเนินการ 441 ไร่